

Departementet for Erhverv, Råstoffer, Energi,
Justitsområdet og Ligestilling

Nuuk, den 15. august 2025

Brev nr. D25-5417

Sagsnr. S18-1074

Høringssvar til forslag til Inatsisartutlov om kommerciel anvendelse af is og vand

Grønlands Erhverv takker for muligheden for at afgive høringssvar til lovforslaget om kommerciel udnyttelse af Grønlands is- og vandressourcer. Vi anerkender lovforslagets intention om at etablere en klar, forudsigelig og bæredygtig ramme for sektoren, og vi ser flere væsentlige styrker. Samtidig ønsker vi at fremhæve en række områder, hvor justeringer efter vores vurdering vil kunne styrke rammevilkårene for erhvervsudvikling, investering og innovation.

Vi hilser det velkomment, at lovforslaget reducerer dobbelt sagsbehandling ved at samle forundersøgelses- og udnyttelsestilladelse i én ansøgning, øger gennemsigtighed og retssikkerhed gennem objektive kriterier for tildeling af eneret og tilladelser, samt åbner mulighed for differentierede vederlag, der kan fremme lokal forarbejdning og værdiskabelse. Disse tiltag kan styrke Grønlands position på det internationale marked for kommercielle is- og vandprodukter og tiltrække investorer. For at sikre, at projekterne også bliver praktisk gennemførlige, er det dog afgørende, at implementeringen af reglerne rummer den nødvendige fleksibilitet.

Som en mindre detalje for at øge klarheden i § 4 stk.3, foreslås det at teksten revideres, så at formuleringen "... meddeles som 1 samlet tilladelse ..." ændres til "... meddeles som en samlet tilladelse ...".

Det er en positiv udvikling, at lovforslaget anerkender behovet for at behandle udnyttelsen af overskudsvand fra eksisterende vandforsyning anderledes end projekter, der inddrager nye ressourcer og kræver betydelige investeringer. Eneret kan være berettiget for at stimulere udviklingen af nye ressourcer, men når det gælder overskudsvand, har eneret i praksis en konkurrencebegrænsende effekt, der kan hæmme udnyttelsen af en offentligt ejet ressource og dermed begrænse erhvervsudviklingen lokalt.

Adskillelsen af eksporttilladelser fra udnyttelsestilladelser kan styrke kontrol og international legitimitet. Imidlertid kan kravet om årlig fornyelse skabe usikkerhed, der vanskeliggør langsigtet finansiering og stabile eksportaftaler. Vi anbefaler derfor flerårige eksporttilladelser til aktører med dokumenteret efterlevelse af vilkår samt klare tidsfrister for sagsbehandling af eksporttilladelser. Ideelt bør eksporttilladelser have samme varighed som den underliggende udnyttelsestilladelse for at sikre adgang til konkurrencedygtig finansiering. Den eksisterende rapporteringspligt kan anvendes til at sikre, at alle nødvendige oplysninger tilgår myndighederne uden at tilbageholde

eksporttilladelser som kontrolmiddel. Da projekterne typisk ikke berører lokal vandforsyning, vil en mindre indgribende løsning til at sikre lokale behov være at give mulighed for aftag af vand mod betaling på vilkår svarende til den øvrige vandforsyning i Grønland.

Vi støtter differentierede vederlag som incitament til lokal forarbejdning, men for at skabe planlægningssikkerhed bør vederlagssatser fastlåses for en hel tilladelsesperiode eller reguleres efter gennemsigtige principper. Vi anerkender også vigtigheden af at integrere miljøhensyn i tilladelsesprocessen, men for at sikre proportionalitet bør krav til naturkonsekvensvurdering tilpasses projektets skala og påvirkningsgrad, så mindre projekter ikke pålægges uforholdsmæssige omkostninger.

I relation til § 23 er det afgørende, at rettigheder for tredjepart koordineres med den oprindelige rettighedshaver og ikke forringer værdien af udnyttelsestilladelsen. Aktiviteter som udledning af spildevand eller anden forurening bør ikke tillades, da ressourcen i princippet bør behandles som en vandspærrezone, hvor kun aktiviteter, der normalt tillades inden for sådanne zoner, kan finde sted.

Lovforslaget udgør efter vores vurdering et solidt grundlag for udviklingen af en ansvarlig og konkurrencedygtig sektor for kommerciel anvendelse af is og vand. For at maksimere erhvervslivets deltagelse og investeringsevne anbefaler vi administrative lettelser og vejledning for små og nye aktører, fleksibilitet i økonomiske krav og eksporttilladelser, langsigtet forudsigelighed i vederlagsstrukturer og proportionalitet i miljøkrav. Vi ser frem til en konstruktiv dialog om, hvordan rammerne kan justeres, så de både beskytter Grønlands unikke natur og frigør potentialet for at udvikle en konkurrencedygtig is- og vandindustri til gavn for hele samfundet.

Med venlig hilsen

Dan Sivertsen